

**UCHWAŁA Nr XXII.231.2016
RADY GMINY ZŁOTÓW
z dnia 27 października 2016 r.**

**w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy
Złotów na rok 2017**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286) oraz art. 10 ust. 3 w związku z ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224) **Rada Gminy Złotów uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Złotów na rok 2017 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Złotów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY ZŁOTÓW na rok 2017

opracowany na podstawie art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286) oraz art. 10 ust. 3 w związku z ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224)

przez

Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Złotowie

1. Wprowadzenie

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków należy do zadań własnych gmin.

Zadania te obejmują w szczególności:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed pomocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności – instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych – służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W przypadku przeciwdziałania alkoholizmowi dodatkowo podejmuje się interwencje w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja powyższych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

Wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) powołują gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, które w szczególności inicjują działania wymienione wyżej.

Ustawodawca, przekazując samorządom gminnym obowiązki w zakresie realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, zadbał o odrębne środki finansowe na ich realizację. Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi: „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.

2. Picie alkoholu przez młodzież

Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej. Skala rozpowszechniania picia jest zdecydowanie wyższa niż używanie jakichkolwiek innych substancji. Alkohol jest też najczęściej pierwszą substancją psychoaktywną, po którą sięgają młodzi ludzie i może być „furtką” do innych zachowań ryzykownych. Młodzież w zdecydowanej większości sięga po napoje alkoholowe przed pełnoletnością. Próby picia alkoholu ma za sobą 83,8 % gimnazjalistów z klas trzecich. Konsumentów alkoholu zdefiniowano jako osoby, które piły jakikolwiek napoje alkoholowe w czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem.

Kolejne edycje badania pokazują, że piwo było i jest najbardziej rozpowszechnionym napojem alkoholowym, po który sięga młodzież. Przy czym odsetek uczniów, którzy pili piwo systematycznie wzrastał w latach 1995-2003, zaś rok 2007 przyniósł załamanie się tego trendu. Wódkę - drugi pod względem rozpowszechniania napój alkoholowy – piło 33,1% gimnazjalistów, i jest to spadek o 7,6% w stosunku do roku 2011. Wino jest najmniej popularnym napojem alkoholowym, w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem sięgało po nie 21,1% gimnazjalistów. Spożycie poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych jest nieco zróżnicowane ze względu na płeć, choć zarówno dziewczęta, jak i chłopcy najczęściej sięgali po piwo, na drugim miejscu znalazła się wódka, a potem wino. Warto zwrócić uwagę, że jeszcze w roku 1995 dziewczęta równie chętnie sięgały po wino, jak i piwo, jednak na przestrzeni lat nastąpiła wyraźna zmiana w kierunku preferencji piwa.

Stanu silnego upojenia alkoholem doświadczyło kiedykolwiek w życiu 36,9% gimnazjalistów. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem upiło się 12,0%.

Oceniając kwestię dostępności poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, respondentom zadano pytanie o to, jak trudno byłoby im zdobyć poszczególne substancje. Prześledźmy to zjawisko na przykładzie odpowiedzi „bardzo łatwo” i na trzech najbardziej popularnych rodzajach alkoholu – piwa, wina i wódki. Od 2003 roku w grupie uczniów młodszych systematycznie spada odsetek tych, którzy deklarują bardzo łatwy dostęp do piwa i wina, natomiast w przypadku wódki ostatnia edycja badania przyniosła niewielki wzrost. Mimo tych pozytywnych tendencji wskaźniki mogą jednak niepokoić: blisko połowa 47,6% uznała za bardzo łatwe do zdobycia piwo, w przypadku wina takiej odpowiedzi udzieliło 36,6% respondentów, a w odniesieniu do wódki 34,2%. Za ledwie 4,5% gimnazjalistów uznało za niemożliwe do zdobycia piwo! Niewiele lepiej wygląda ograniczenie w dostępie do wódki – tylko 9,0%. W przypadku wina wskaźniki wyniosły 6,9%. Tak więc większość badanych nie ma trudności z dostępem do alkoholu, nawet tego wysokoprocentowego, mimo, że sprzedawanie i podawanie alkoholu osobom niepełnoletnim jest przestępstwem. Jedną z koncepcji poznawczych, która podejmuje próbę wyjaśnienia powodów, dla których młodzi ludzie sięgają po alkohol, jest teoria oczekiwań. Zgodnie z jej podstawową tezą ludzie piją alkohol, ponieważ spodziewają się w związku z tym określonych, pozytywnych efektów. A im bardziej przyjemnych efektów oczekują, tym częściej sięgają po alkohol i więcej go spożywają. Wśród gimnazjalistów na pierwszym miejscu wśród oczekiwań pozytywnych znalazło się poczucie odprężenia 53,2%, następnie przekonanie, że będą się świetnie bawić 50,2%, a na trzecim miejscu bycie przyjaznym i towarzyskim 46,3%. Jak widać oczekiwania te związane są z relacjami i funkcjonowaniem w grupie rówieśniczej, a więc bardzo istotnymi elementami życia nastolatków. Zdecydowanie mniejsza grupa uczniów wskazuje na negatywne następstwa picia alkoholu. 39,2% z nich obawia się, że po wypiciu alkoholu mogą mieć kaca, a 34,9% liczy się ze szkodami zdrowotnymi. Na trzecim miejscu 33,1% wymieniło przekonanie, że zrobi się coś, czego można później żałować. Porównanie częstości wyborów konsekwencji pozytywnych i negatywnych wskazuje na znacznie większą popularność tych pierwszych. Młodzież zatem oczekuje od alkoholu raczej dobrych rzeczy niż złych. Należy jednak zwrócić uwagę, iż średnio 1/3 gimnazjalistów nie ma sprecyzowanych oczekiwań. Jest to także istotna wskazówka dla systematycznych oddziaływań profilaktycznych. Znacznie łatwiej bowiem jest dostarczyć doświadczenia budujące określone przekonania, niż zmieniać już nabyte.

Badania takie jak ESPAD, są bardzo cennym źródłem wiedzy o młodzieży. Dostarczają wielu informacji, które służą lepszemu poznaniu stylu życia i przekonań dorastających. Ich wyniki można czytać pod kątem opisu bieżącej sytuacji, zmian w czasie lub prognoz na przyszłość. Ale można się też zastanowić, jak wykorzystać te informacje do planowania działań profilaktycznych.

Pierwszy wniosek jaki się nasuwa, jest zupełnie oczywisty – rozpowszechnienie picia alkoholu i używania innych substancji psychoaktywnych przez młodych ludzi jest tak duże, że trzeba działać, aby ograniczyć ryzyko jego negatywnych skutków. Pracując z młodzieżą w wieku gimnazjalnym, warto stawiać sobie za cel ograniczanie częstości picia alkoholu, upijania się oraz podejmowania zachowań zwiększających ryzyko szkód związanych z piciem. Wiadomo, że im łatwiej kupić alkohol lub dostać alkohol, tym większe jest ryzyko picia. Oczekiwania alkoholowe kształtują się od najmłodszych lat życia, początkowo w wyniku obserwacji zachowania innych osób (rodziców, innych dorosłych, rówieśników, postaci z telewizji, reklam itp.) i efektów, jakie te osoby osiągają w wyniku picia, a później również w wyniku własnych doświadczeń; są zatem silne i nie poddają się łatwo zmianom.

Podstawę opracowania stanowi raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w roku 2015 w ramach programu badawczego European School Survey Project on Alcohol and Drugs – ESPAD.

3. Problemy i cele strategiczne

PROBLEM	CEL STRATEGICZNY	CEL CZĄSTKOWY	DZIAŁANIA
I PICIE ALKOHOLU I ZAŻYWANIE NARKOTYKÓW ORAZ SZKODY ZDROWOTNE Z TEGO WYNIKAJĄCE	ograniczenie picia alkoholu i zażywania narkotyków oraz szkód zdrowotnych z tego wynikających	ograniczenie picia alkoholu i szkód zdrowotnych wynikających z picia szkodliwego i uzależnienia od alkoholu, w tym zmniejszenie odsetka osób spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie	prowadzenie edukacji publicznej, profilaktyki zintegrowanej - szczególnie wobec młodzieży szkół gimnazjalnych gminy Złotów, w związku z ryzykiem szkód wynikających z różnych wzorów spożywania alkoholu
		ograniczenie zażywania narkotyków i szkód zdrowotnych wynikających z używania i uzależnienia od narkotyków	prowadzenie edukacji publicznej, profilaktyki zintegrowanej szczególnie wśród młodzieży szkół gimnazjalnych gminy Złotów, na temat działania narkotyków na organizm i ryzyka szkód wynikających z różnych wzorów spożywania narkotyków
II ZABURZENIA ŻYCIA RODZINY DYSFUNKCYJNEJ LUB ZAGROŻONEJ PATOLOGIĄ, W TYM SZKODY ZDROWOTNE I ROZWOJOWE DZIECI Z TYM ZWIĄZANE	ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci	poprawa stanu psychofizycznego i funkcjonowania społecznego członków rodziny z rodziny dysfunkcyjnej lub zagrożonych patologią	podejmowanie działań o charakterze interwencyjnym i pomocowym przez GKRPA wspieranie istniejącego punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych wspieranie Izby Wyrzeźwień
		utrwalenie postaw abstynenckich w środowisku lokalnym, szczególnie wśród dzieci i młodzieży oraz zwiększenie świadomości w zakresie korzyści płynących z prowadzenia zdrowego stylu życia	wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych w zakresie pomocy rodzinom dysfunkcyjnym lub zagrożonych patologią
		poprawa stanu psychofizycznego i funkcjonowania społecznego dzieci z rodziny dysfunkcyjnej lub zagrożonych patologią	wspieranie istniejących świetlic z programem opiekuńczo-wychowawczym w Kleszczynie, Sławianowie, Radawnicy oraz z programem socjoterapeutycznym w Górznej dożywianie dzieci uczęszczających do świetlic z programem opiekuńczo-wychowawczym i socjoterapeutycznym
		zmniejszenie skali naruszeń prawa w zakresie sprzedaży alkoholu bez wymaganego zezwolenia oraz wbrew jego warunkom i zasadom	kontrole przedsiębiorców korzystających z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych

4. Finansowanie działań

Finansowanie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Złotów na rok 2017 będzie odbywało się w ramach środków pozyskanych przez gminę Złotów z pobieranych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych w 2017 r.

5. System wdrażania programu

1. Jednostką koordynującą realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Złotów na

rok 2017 jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz powołany w tym celu koordynator.

2. Z tytułu podejmowanych działań o charakterze interwencyjnym i pomocowym w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi każdy z członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymuje wynagrodzenie:

- a) za udział w posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 10% kwoty brutto minimalnego wynagrodzenia,
- b) za udział w jednym posiedzeniu sądu w wysokości 25 zł brutto.

3. Koordynator z tytułu podejmowanych czynności w zakresie powierzonych obowiązków związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Złotów na rok 2017 otrzymuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 500 zł brutto.

6. Preliminarz wydatków na rok 2017

Lp	OPIS DZIAŁANIA	WYDATKI	KLASYFIKACJA		REALIZACJA	
					sposób	termin
1	2	3	4		5	
1	Prowadzenie profilaktyki zintegrowanej szczególnie wśród dzieci, młodzieży i dorosłych na temat działania narkotyków na organizm i ryzyka szkód wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych	2000,00	85153	Zwalczanie narkomanii	WYBÓR OFERT ZALEŻNIE OD POTRZEB (umowa)	CAŁY ROK
	a) Zakup usług związanych z przeprowadzeniem zajęć profilaktycznych - dotacja celowa	2000,00				
2	Prowadzenie profilaktyki zintegrowanej, wśród dzieci, młodzieży i dorosłych na temat działania alkoholu na organizm i ryzyka szkód wynikających z jego nadużywania	2633,00	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	WYBÓR OFERT ZALEŻNIE OD POTRZEB (umowa)	CAŁY ROK
	a) Zakup usług związanych z przeprowadzeniem zajęć profilaktyczno-edukacyjnych – dotacja celowa	2633,00				
3	Wspieranie istniejącego punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu	5400,00	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	ROZPATRZENIE WNIOSKU (umowa)	CAŁY ROK
	a) Wynagrodzenie terapeuty uzależnień (12 x 450,00)	5400,00				
4	Podejmowanie działań o charakterze interwencyjnym i pomocowym przez GKRPA	18715,00	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	(umowa)	CAŁY ROK
	a) Wynagrodzenie koordynatora GKRPA wraz z pochodnymi	7180,00				
	b) Wynagrodzenia członków GKRPA za udział w posiedzeniach komisji (4x12x200,00)	9600,00				
	c) Wynagrodzenia członków GKRPA za udział w posiedzeniach sądu (15 x 25,00)	375,00				
	d) Zakup usług związanych ze sporządzaniem opinii psychiatryczno- psychologiczno-sądowych	1080,00				
	e) Wnioskowanie do sądu o zastosowanie przymusowego leczenia <ul style="list-style-type: none"> ▪ opłata stała za wnioski do sądu ▪ opłata stała za postanowienia 	480,00			ZALEŻNIE OD POTRZEB	
5	Dofinansowanie programów realizowanych przez Izbę Wytrzeźwień	5852,00	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	(umowa)	VIII 2017
	a) Forma dotacji celowej udzielonej gminie Piła na podstawie zawartego porozumienia	5852,00				
6	Finansowanie działalności świetlic z programem opiekuńczo-wychowawczym	21000,00	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi		Kleszczyna, Sławianowo,
				Świetlice opiekuńczo-wychowawcze		

	a	Wynagrodzenie dla koordynatorów świetlic w Kleszczynie, Sławianowie, Radawnicy podstawie umowy zlecenia (3 os .x 10 m-cy x 350,00 zł)	10500,00			(umowa)	Radawnica I-VI IX-XII 2017
	b	Zakup artykułów papierniczych do świetlic w Kleszczynie, Sławianowie, Radawnicy (3 świetlice x 10 m-cy x 50,00)	1500,00			ZALEŻNIE OD POTRZEB	
	c	Dożywanie dzieci uczęszczających do świetlic w Kleszczynie, Sławianowie, Radawnicy (3 świetlice x 10 m-cy x 300,00)	9000,00				
7		Finansowanie działalności świetlicy z programem socjoterapeutycznym	22400,00	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi Świetlica socjoterapeutyczna		
	a	Wynagrodzenie koordynatora na podstawie umowy zlecenia (1600,00 x 10 m-cy) wynagrodzenie 1350,00 zł brutto 10h/tydzień	16000,00			(umowa)	Górzna I-VI IX-XII 2017
	b	Zakup materiałów i usług	6400,00			WYBÓR OFERT ZALEŻNIE OD POTRZEB	
		RAZEM	78000,00				

UZASADNIENIE

do uchwały Nr XXII.231.2016 Rady Gminy Złotów z dnia 27 października 2016 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Złotów na rok 2017

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) w celu realizacji zadań opracowuje projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej „Gminnym Programem”. Gminny Program uchwała rada gminy.

W związku z powyższym, podjęcie w/w uchwały uznaje się za zasadne.